

Lambert Ehrlich (1878-1942) – narod, žrtvovanje, revolucija

Janez Juhant

»Kdo je ta duhovnik, čigar fotografijo hočejo vsi?« se je čudila fotografinja v Buenos Airesu. Še danes pa komaj kak Slovenec doma ve, kdo je bil ta asketski duhovnik, profesor, neutrudni delavec za narod, državnik, videc in spodbujevalec samostojne Slovenije. Ni bil v ospredju, čeprav je usmerjal odločilne korake narodovega življenja v svojem času. Bil je že dejanski vodja koroških Slovencev. Na pariški mirovni konferenci je kot »zgolj« ekspert za Koroško nastopal strateško in tvorno za celotno delegacijo: »Prihajal je z naglimi, svežimi pobudami in se odlikoval po neomahljivi vztrajnosti«. Na prošnjo prof. Kidriča je šel k sošolcu, policijskemu ravnatelju na Dunaju posredovat za zaprtega sina Borisa, uslugo so komunisti dodatno zlorabili in ga razglasili za mednarodnega policijskega zaupnika. Hišne pomočnice v Celovcu in v Ljubljani so bile deležne njegove pomoči. Skrbel je za uboge na gradu in gramozni jami, revne študente, begunce in ujetnike med obema vojnama. Številni so občutili blagodejno varno in duhovno pomoč in oporo skromnega teološkega profesorja. Zakaj torej umor?: »Nemi s solzami v očeh smo stali 26. maja 1942 ob njem in zrli vanj, ko je ležal v mlaki krvi pred nami v svoji ubožni zgodovinski pelerini ... Kako se je mogel zgoditi bogoskrunski zločin nad tem maziljencem Gospodovim, ki je bil že sam po sebi dober in dober do vsakogar? ... Trojni strel je bil zanj mučeniška krona ...«

Ehrlich je živel dosledno iz vere, poglobljajl svojo osebnost in v pretanjenem izpolnjevanju božje volje utrjeval smisel življenja. Darovito naravno življenje je krepil z energično, vztrajno, predano molitvijo, samozatajevanjem in duhovno rastjo. Zavedal se, da »kraljestvo božjo ne raste samo iz našega dela, ampak še bolj iz naših žrtev v duhu tistega, ki je bil pokoren do smrti na križu.« Učenec v času vojne in prevrata je srečanje z njim doživljal kot življenjsko srečo, ki je bila odločilna za vse življenje, da je ostal na pravi poti.

KP je ob umoru v »imenu OF« širila letak na sam dan umora (26.5.) češ, da sta bila likvidirana Ehrlich in Ciril Žebot, a je bil namesto zadnjega slučajno(!) Viktor Rojic. Poziv(!) IO OF naslednji dan sporoča, da je bil »po organih Varnostno-obveščevalne službe OF kot izdajalec interesov slovenskega naroda ustreljen dr. Lambert Ehrlich«. Izjava v *Dokumentih revolucije* na treh straneh našteva »zločine«, ki naj bi jih zagrešil narodnozavedni mož. 55 let so Ehrlichovo

nesebično in požrtvovalno delovanje za narod in slovensko državo morilci načrtno mazali, ko so s krvavim prevratom svet postavili na glavo: Mučence za vero in narod: Ehrlicha, Natlačena, Kiklja in druge so lažno razglasili za »narodne izdajalce« in jih oblatili; Ehrlichu in še nekaterim so leta 1946 celo oskrunili grob. Škof Vovk je tisto leto ob Kristusovem grobu med drugim pridigal: »Le včasih se je zgodilo, da so divje hijene vdrle na pokopališče in razkopale ter oskrunile grobove.« Po 30 letih samostojne države še nismo oprali teh domnevnih »madežev« in se očistili laži. Nasprotno: Vodstvo demokratične stranke se danes klanja »heroju« Kidriču, ki je z drugimi med vojno in po njej dal pomoriti nad sto tisoč ljudi. Slovenci še vedno ne vedo resnice svojih resničnih velikanov in mučenikov, se bojijo govoriti o pravih narodnih in verskih voditeljih, ki so za vero in narod dali vse, celo svoja življenja. Propagandno blatenje se vzdržuje, dodajajo se nove žrtve, ki jih proizvaja »levičarska« ikonografija »redeče zvezde« za ohranjanje »Orwellove farme« na račun drugih ob medvedji uslugi revnim in nazadovanju naroda in države.

Ker v osebni in družbeni zavesti nismo očistili te sprevržene logike, imamo kar naprej težave z vrednostnim sistemom: morilci so »heroji«, mučenci »narodni izdajalci«. Resnica si le težavo utira pot skozi vztrajne pretekle in nove (npr. o sedanji vladi) družbene laži; z njimi medijski levičarski strategji trdovratno sprevračajo svet na glavo. Antropološko in nacionalno plehki »performansi« brstijo iz organizacij in medijskih scen, trezno objektivno presojo resničnih potreb posameznikov in naroda prikrivajo laži, primitivizmi in zavajanja »kolesarjev« in njihovih botrov, ki jih širijo mediji, žal celo nacionalni, ki bi morali skrbeti za javni blagor. Požrtvovalno delo za narodno skupnost in državo vladnih, zdravstvenih in drugih delavcev se prikazuje sprevrženo. Eni naj pregorijo, drugi migajo le z (zlobnim) jezikom, treznost in odgovornost si s težavo utirata pot, inercija preživetja na račun drugih zavira reforme in sodelovanje. Povprečnost, nedelo, celo laž in korupcija so trdovratna dediščina polpreteklosti. V teh kriznih razmerah eni celo skušajo sprevračati odločnost, zavzetost, poštenost, vestnost odgovornih za skupno dobro po meri svoje poljubnosti, sebičnosti in samovolje. **Razvade polpreteklosti tako otežujejo dogovor o nujnih socialno-političnih premikih za prihodnost naroda in države ter ovirajo dialog o preteklosti in nacionalni strategiji za prihodnost.**

Ehrlich je v najtežjih narodovih časih s svojim dejavnim zgledom Slovence, posebej mlade, ki so mu hoteli prisluhniti, učil požrtvovalne predanosti, asketske delavnosti in samožrtvovalne vzdržnosti. V vihri vojne je pozval k ustanovitvi podtalne narodne vlade za samostojno in svobodno Slovenijo. Niso ga poslušali krščanski voditelji, še manj komunisti. Kocbek je sanjal o novi Cerkvi in številne odpeljal v naročje revolucionarni sili. Z njim smo se znašli na narodnem pogorišču katoličani in celoten narod. Uresničil se je Ehrlichov svarilni scenarij v *Izjavi* italijanskim oblastem: Odkrito je spregovoril o pogubnem nasilju fašistov in komunistov in celo opozoril na sodelovanje obojih pri uničevanju slovenskega naroda. Vsem je bil izziv, lastni rojaki so ga umorili.

Pandemija Covid 19 v Sloveniji in svetu terja od nas prevrednotenje vrednot. Slovenci smo dodatno obremenjeni z mentaliteto životarjenja, ki so ga sistematično vzdrževale vlade socialističnih privilegijev. Njih pristaši stalno pridigajo, naj se ne vračamo v preteklost, a za svoje preživetje nas kar naprej posiljujejo s socialističnimi simboli in prakso, ki se v demokraciji kaže kot groteskna: Tisti, ki so si z nasilno logiko revolucije in mahinacijami tranzicije pridobili kapital(izem) na račun državljanov, zdaj z ikonografijo oziroma masko socializma na ulici terjajo še naprej privilegije in udobni lastni kapitalizem! na račun nedela in životarjenja in izžemanja drugih. Povprečje in mentaliteta državnih jasli poganjata »upornike« vladnim ukrepom, in mediji to celo spodbujajo.

Kriza nas vse sili k globljim premislekom o smiselnosti življenja posameznika in naroda, o duhovnih vrednotah in o smislu trpljenja in žrtvovanja za druge. Ehrlich je bil zgled takega življenja v najvišji meri. Priporočimo se mu, da bomo obnovili pretrgane človeške in krščanske vezi. Claudel namreč pravi: **»Spada namreč med tiste, ki se ne morejo rešiti drugače, kot da odrešijo istočasno tudi vso množico, ki dobiva v njihovem smrtstvu po njih svojo podobo«.**